

สรุปสาระสำคัญ
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับสถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเล

พ.ศ.๒๕๓๐

๑. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากในปัจจุบันนี้มีการผลิตปิโตรเลียมในทะเล ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีปของราชอาณาจักรไทย สมควรให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือไทยมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการป้องกันและระงับการกระทำที่เป็นการก่อวินาศกรรมสถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเล ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีปดังกล่าว และมีอำนาจสืบสวนสอบสวนเบื้องต้นเพื่อส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดำเนินการต่อไป

๒. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

๒.๑ คำนิยามที่สำคัญ

“ปิโตรเลียม” หมายถึง ปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

“สถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเล” หมายถึง สิ่งติดตั้งเดี่ยวหรือมากกว่านั้นที่สร้างขึ้นในเขตเศรษฐกิจจำเพาะหรือไหล่ทวีปของราชอาณาจักรไทย ตลอดจนเรือ แท่นลอย หรือโครงสร้างอื่นใดที่อยู่ประจำและเป็นส่วนหนึ่งของการผลิตหรืออำนวยความสะดวกในการผลิตปิโตรเลียมในเขตเศรษฐกิจจำเพาะหรือไหล่ทวีปดังกล่าว

“เขตปลอดภัย” หมายความว่า เขตรอบสถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเลมีระยะ ๕๐๐ เมตร วัดจากแต่ละจุดของขอบด้านนอกของสถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเลตามกฎหมายระหว่างประเทศ

“สืบสวนสอบสวนเบื้องต้น” หมายความว่า การดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเจ้าหน้าที่ทหารเรือได้กระทำไปเพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือทราบรายละเอียดแห่งความผิดเพื่อให้ได้ตัวผู้กระทำความผิดเพื่อส่งให้พนักงานสอบสวนต่อไป

“การก่อวินาศกรรม” หมายความว่า การก่อวินาศกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

“เจ้าหน้าที่ทหารเรือ” หมายความว่า นายทหารเรือประจำการชั้นสัญญาบัตร ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บังคับการเรือ ผู้บังคับหมู่เรือ ผู้บังคับหมวดเรือ ผู้บังคับการกองเรือ ผู้บัญชาการกรมนาวิกโยธิน ผู้บัญชาการกองเรือยุทธการ ผู้บัญชาการทหารเรือ หรือตำแหน่งอื่นที่ผู้บัญชาการทหารเรือ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้เทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าว และนายทหารเรือประจำการชั้นสัญญาบัตรซึ่งผู้บัญชาการทหารเรือ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแต่งตั้งขึ้นโดยเฉพาะ

๒.๒ ฐานความผิด

๒.๒.๑ สถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเลและเขตปลอดภัยให้ถือว่าอยู่ในราชอาณาจักร การกระทำความผิดตามกฎหมายไทยที่เกิดขึ้นบน เหนือ หรือใต้สถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเลหรือในเขตปลอดภัย ให้ถือว่าได้กระทำในราชอาณาจักร (มาตรา ๖)

๒.๒.๒ ให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือมีอำนาจสืบสวนสอบสวนเบื้องต้นเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาที่ได้กระทำ บน เหนือ หรือใต้สถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเล หรือในเขตปลอดภัยตามความผิดดังต่อไปนี้ (มาตรา ๘)

(๑) ความผิดเกี่ยวกับการปกครองตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓๖ ถึง
มาตรา ๑๔๖

(๒) ความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา
๒๐๙ ถึง มาตรา ๒๑๖

(๓) ความผิดเกี่ยวกับการก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๗ ถึงมาตรา ๒๒๖
และมาตรา ๒๓๑

(๔) ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๘๘ ถึง
มาตรา ๒๙๐ และมาตรา ๒๙๕ ถึงมาตรา ๒๙๘

(๕) ความผิดเกี่ยวกับเสรีภาพและชื่อเสียงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๐๙
มาตรา ๓๑๐ มาตรา ๓๑๓ ถึงมาตรา ๓๑๕ และมาตรา ๓๒๒ ถึง มาตรา ๓๒๔

(๖) ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๓๔ มาตรา ๓๓๕
มาตรา ๓๓๖ ถึงมาตรา ๓๓๙ มาตรา ๓๔๐ มาตรา ๓๔๐ ตรี มาตรา ๓๕๗ ถึงมาตรา ๓๖๐ มาตรา ๓๖๒
มาตรา ๓๖๔ และมาตรา ๓๖๕

๒.๒.๓ การเดินเรือในเขตปลอดภัยต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมเชื้อเพลิง
ธรรมชาติ หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติมอบหมาย เว้นแต่มีความจำเป็นเพราะเหตุสุดวิสัยหรือ
ประสบภัยอันตรายร้ายแรง ทั้งนี้ให้ใช้บังคับแก่เรือของทางราชการ เรือของผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมในเขตท้องที่นั้น
และเรือของผู้รับจ้างซึ่งได้ทำสัญญาจ้างเหมากับผู้รับสัมปทานปิโตรเลียมในเขตท้องที่นั้น (มาตรา ๙)

๒.๒.๔ ในกรณีที่มีการประกาศกำหนดเขตท่าอรวมทั้งอุปกรณ์ของท่าที่ใช้ใน
กระบวนการผลิตปิโตรเลียม หรือการประกาศเขตระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่าตามกฎหมายว่าด้วย
ปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ห้ามมิให้ผู้ใดทอดสมอเรือหรือเกาะสมอหรือทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันอาจเป็นอันตราย
ต่อท่าที่ใช้ในกระบวนการผลิตปิโตรเลียม หรือท่าที่ใช้ในระบบการขนส่งปิโตรเลียมจากสถานที่ผลิตปิโตรเลียม
ในทะเลมาถึงชายฝั่งหรือท่าที่ใช้หรือเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการผลิตปิโตรเลียมซึ่งเชื่อมโยงกันระหว่างสถานที่
ผลิตปิโตรเลียมในทะเลที่อยู่นอกเขตปลอดภัยรวมทั้งอุปกรณ์ของท่าดังกล่าว (มาตรา ๑๐)

๒.๓ อำนาจของเจ้าหน้าที่ทหารเรือ

๒.๓.๑ สืบสวนและสอบสวนเบื้องต้น เพื่อป้องกันและระงับการกระทำที่เป็นการ
ก่อวินาศกรรมสถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเล (มาตรา ๗) อีกทั้งมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนเบื้องต้นเกี่ยวกับการ
กระทำความผิดบางประการตามประมวลกฎหมายอาญาที่ได้กระทำ บน เหนือ หรือใต้สถานผลิตปิโตรเลียมในทะเล
หรือในเขตปลอดภัย (มาตรา ๘) รวมถึงให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือมีอำนาจสืบสวนสอบสวนเบื้องต้นเกี่ยวกับการ
กระทำความผิด การเดินเรือในเขตปลอดภัยโดยไม่ได้รับอนุญาตและความผิดในการกระทำซึ่งอาจเป็นอันตราย
ต่อท่าที่ใช้ในกระบวนการผลิตปิโตรเลียม หรือท่าที่ใช้ในระบบการขนส่งปิโตรเลียมจากสถานที่ผลิตปิโตรเลียม
ในทะเลมาถึงชายฝั่งหรือท่าที่ใช้หรือเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการผลิตปิโตรเลียมซึ่งเชื่อมโยงกันระหว่างสถานที่
ผลิตปิโตรเลียมในทะเลที่อยู่นอกเขตปลอดภัยรวมทั้งอุปกรณ์ของท่าดังกล่าว (มาตรา ๑๑)

๒.๓.๒ สั่งหรือบังคับให้เรือหรืออากาศยานที่ใช้หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะใช้หรือได้ใช้ในการก่อวินาศกรรมสถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเลหรือเรือหรืออากาศยานที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าได้ใช้ในการกระทำความผิด หยุดหรือไปยังที่แห่งใดแห่งหนึ่ง หรือลงยังสนามบิน หรือที่ขึ้นลงชั่วคราวแห่งใดแห่งหนึ่งในกรณีจำเป็น เจ้าหน้าที่ทหารเรือมีอำนาจใช้อาวุธประจำเรือหรืออากาศยานได้ (มาตรา ๑๒)

๒.๓.๓ มีอำนาจปฏิบัติต่อเรือหรืออากาศยาน ในข้อ ๒.๓.๒ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและค้นเรือหรืออากาศยาน

(๒) สวนผู้ควบคุมเรือหรืออากาศยาน และบุคคลในเรือหรืออากาศยาน

(๓) เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดก็มิอำนาจควบคุมผู้ต้องหาไว้เพื่อการสอบสวน ตลอดจนยึดเรือหรืออากาศยานและสิ่งของที่จะใช้หรือได้ใช้ในการกระทำความผิด

๒.๓.๔ ไล่ติดตามเรือต่างประเทศ เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเรือนั้นได้ใช้ในการก่อวินาศกรรมสถานที่ผลิตปิโตรเลียม กรณีไล่ติดตามโดยเรือรบหรืออากาศยานทางทหาร หรือเรือรบหรืออากาศยานที่ทางราชการนำมาใช้ในราชการของรัฐบาลที่มีเครื่องหมายชัดเจนและได้รับมอบหมายจากผู้บัญชาการทหารเรือหรือผู้ซึ่งผู้บัญชาการทหารเรือมอบหมายเพื่อการไล่ติดตาม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๕ และ มาตรา ๑๖)

(๑) การไล่ติดตามจะเริ่มต้นได้ในเมื่อเรือต่างประเทศ หรือเรือเล็กลำใดลำหนึ่งของเรือต่างประเทศ หรือเรืออื่นที่ทำงานร่วมกับเรือต่างประเทศโดยใช้เรือต่างประเทศเป็นเรือพี่เลี้ยงอยู่ในเขตปลอดภัย

(๒) เรือที่ไล่ติดตามได้ให้สัญญาณหยุดที่เห็นได้ด้วยตาหรือฟังได้ด้วยหูในระยะทางที่เรือต่างประเทศจะสามารถเห็นหรือได้ยินสัญญาณได้ แต่ไม่จำเป็นว่าในขณะที่มีคำสั่งให้หยุดเรือที่ออกคำสั่งจะต้องอยู่ในเขตทางทะเลของราชอาณาจักร

(๓) การไล่ติดตามสามารถกระทำต่อไปได้ถึงภายนอกเขตทางทะเลของราชอาณาจักร ถ้าการไล่ติดตามนั้นมิได้ขาดตอนลง แต่จะต้องสิ้นสุดลงทันทีที่เรือที่ถูกไล่ติดตามนั้นเข้าไปในทะเลอาณาเขตของประเทศอื่น

(๔) อากาศยานที่ออกคำสั่งให้หยุดต้องไล่ติดตามเรือนั้นเพื่อบังคับให้เรือนั้นหยุดหรือไปยังที่แห่งใดแห่งหนึ่งด้วยตนเอง หรือจนกว่าจะมีการรับช่วงการไล่ติดตามเพื่อบังคับให้เรือนั้นหยุดหรือไปยังที่แห่งใดแห่งหนึ่งโดยเรือรบหรืออากาศยานทหาร หรือเรือหรืออากาศยานที่ได้รับมอบหมายจากทางราชการ ที่อากาศยานที่ไล่ติดตามเรียกมา

ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการสอบสวน เจ้าหน้าที่ทหารเรือหรือพนักงานสอบสวนมีอำนาจควบคุมเรือที่ถูกควบคุมผ่านเขตเศรษฐกิจจำเพาะไม่ว่าจะเป็นของประเทศใด หรือทะเลหลวงไปยังที่ใดที่หนึ่งได้ โดยไม่ก่อให้เกิดสิทธิร้องขอให้ปล่อยเรือที่ถูกควบคุมนั้น (มาตรา ๑๗)

๒.๓.๔ ส่งตัวผู้ต้องหาพร้อมด้วยสิ่งของที่ยึดไว้และบันทึกหังปวงที่เกี่ยวข้องในคดีที่ทำไว้กับพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการต่อไปตามอำนาจหน้าที่โดยให้เจ้าหน้าที่ทหารเรือมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่และพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๑๘ และ มาตรา ๒๑)

๒.๔ การควบคุมตัวผู้ต้องหา

การควบคุมตัวผู้ต้องหาของเจ้าหน้าที่ทหารเรือ ก่อนที่พนักงานสอบสวนได้รับตัวผู้ต้องหานั้น มิให้ถือว่าเป็นการควบคุมของพนักงานสอบสวน (มาตรา ๒๒)

๓. ผู้รักษาการตามกฎหมาย

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๓)

กองกฤษฎีกา
สำนักงานพระธรรมนูญทหารเรือ
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔